

Program EU i CG za
zapošljavanje, obrazovanje
i socijalnu zaštitu

Instrument za prepristupnu pomoć Evropske unije
Jačanje kapaciteta sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj
Gori

Program ko-finansiraju
Evropska Unija i Vlada Crne Gore

OKVIRNA METODOLOGIJA SA ELEMENTIMA TROŠKOVA ZA IZRAČUNAVANJE CIJENE USLUGA SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE U CRNOJ GORI

Autori: Marjan Nikolov (Sjeverna Makedonija) i Dragana Radević (Crna Gora)

Jačanje kapaciteta sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori
Ovaj projekat finansira Evropska unija

ARCHIDATA

Ulažemo u ljude.

www.eesp.me

Sadržaj

Uvod	<hr/> 3
Generalni okvir za metodologiju i elemente troškova za izračunavanje cijene usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori	<hr/> 4
Elementi troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori	<hr/> 5
Predlog okvirne metodologije troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori	<hr/> 10

Uvod

Cilj ovog dokumenta je da predstavi:

- 1) **Okvirnu metodologiju** za izračunavanje cijena usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori;
- 2) **Elemente troškova** za izračunavanje cijene usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori.

Ovaj dokumenat je vezan direktno za Projektnu aktivnost 1.3.1: "*Sprovođenje obuka na radnom mjestu i formalnih obuka za zaposlene u Direktoratu za socijalno staranje i dječju zaštitu (naročito u Direkciji za razvoj usluga) u MRSS za planiranje, budžetiranje i sprovođenje politika socijalne i dječje zaštite i socijalnih usluga zasnovanih na dokazima*", kao i Projektnu aktivnost 2.3: "*Sprovedene različite mjere izgradnje kapaciteta lokalnih samouprava, centara za socijalni rad i drugih pružalaca usluga*".

Rezultati koji treba da budu postignuti su:

- Ojačani kapaciteti zaposlenih u MRSS za planiranje, budžetiranje i implementiranje politike socijalne i dječje zaštite zasnovane na dokazima;
- Razvijeni kapaciteti lokalnih samouprava za korišćenje tehnika zasnovanih na dokazima za pripremu, sprovođenje i evaluaciju lokalnih planova za unapređenje socijalne inkluzije;
- Dokumenat sa kalkulaciju cijena za dvije usluge iz oblasti socijalne i dječje zaštite sa finalnim ocjenama ukupne cijene za dvije usluge (izbor usluga u saradnji za MRSS);
- Bar 6 online obuka za zaposlene MRSS kao i 1 online trening za ostale zainteresovane iz MRSS, lokalnih vlasti i pružalaca usluga o tome kako da računaju troškove usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite.

Ovaj dokumenat je rezultat rada na:

- **Aktivnosti 1.2:** Izrada okvirne metodologije troškova za izračunavanje cijena usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori i
- **Aktivnosti 1.3:** Izrada elemenata troškova za izračunavanje cijene pružanja za najmanje dvije usluge socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori.

Generalni okvir za metodologiju i elemente troškova za izračunavanje cijene usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori

Za izradu metodologije i definisanje elemenata troškova za izračunavanje cijene usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori **upotrijebićemo takozvani top-down (s vrha ka dolje) pristup umjesto bottom-up pristupa (sa dna ka gore)**. Naime, za bottom-up pristup uobičajeno je potrebno više vremena, a podrazumijeva da se svaka aktivnost podijeli na sitne korake i da se mjeri potrebno vrijeme za realizaciju aktivnosti (npr. dva minuta da se sačeka korisnik, 5 minuta za uzimanje osnovnih podataka itd.). Ovaj bottom-up pristup je sličan **pristupu reinženjeringa sistema** koji je vrlo precizan, bazira se na strogom mjerenu koraka u dатoj aktivnosti i zahtijeva dosta vremena i terenski rad. Za **top-down pristup** uzimaju se standardi i prikupljaju relevantni podaci/statistika i direktno se radi sa njima koristeći definisane standarde i statističke i druge podatke iz statističkog sistema države.

Tako na primjer, za **standarde** se uzimaju tehnički standardi (lokacija, prostor, oprema), tip podrške, broj korisnika, potrebni stručni radnici i saradnici, funkcionalni standardi. Ovi standardi su tjesno povezani sa i implicitno daju elemente troškova za izračunavanje cijene pružanja usluga socijalne i dječje zaštite. U ovom smislu, u dokumentu "Analiza minimalnih standarda usluga u sistemu socijalne i dječje zaštite Crne Gore" koji je priremio Zavod za socijalnu i "posebnu pažnju potrebno usmjeriti na standarde koji se odnose na pružanje minimalnih usluga u socijalnoj i dječjoj zaštiti" upućujući na **Ssrukturalne i funkcionalne standarde**.

Dalje, u Analizi se navodi da se "kvalitet usluga posmatra kroz prizmu tri nivoa: **struktura, proces i rezultat**. **Struktura** se odnosi na opremu i prostor u kojem se usluga pruža i njegove odlike, kao i na karakteristike stručnih radnika. **Proces** se odnosi na metode rada koje se koriste u pružanju usluge. Konačno, **rezultati** se manifestuju kroz mjerljive promjene do kojih je doveo proces pružanja usluga prema korisnicima usluga".

I još: "**Strukturalni standardi se odnose na infrastrukturne, kadrovske i organizacione aspekte službe**. Pod infrastrukturnim aspektima podrazumijevaju se uslovi vezani za lokaciju, prostornu funkcionalnost, opremljenost. **Ljudski resursi se odnose na strukturu i broj zaposlenih stručnih radnika, stručnih saradnika**. **Organizacioni aspekti** usmjereni su ka stvaranju efikasnih oblika upravljanja, baziranih na transparentnom i planskom pristupu".

U daljem tekstu ćemo razraditi elemente troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, nakon čega ćemo dati i predlog okvirne metodologije za izračunavanje cijena pružanja usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori.

Elementi troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori

Elementi troškova za izračunavanje cijena usluga socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori se baziraju na standardima i ekonomsko-finansiskoj računici, imajući u vidu fiskalni prostor javnih finansija. Standardi pružanja usluga su propisani pravilnicima, nakon čega slijedi izračunavanje cijena na bazi ekonomsko-finansijske statistike/podataka koji prate standarde.

Kroz Aktivnost 1.1 dali smo prijedlog, na osnovu kojeg je izvršen izbor dvije usluge iz oblasti socijalne i dječje zaštite, za izračunavanje cijene usluga prema Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Taksonomija socijalnih usluga u skladu za Zakonom je sljedeća:

1. Podrška za život u zajednici;
  - Dnevni boravak;
  - Pomoć u kući;
  - Stanovanje uz podršku;
  - Svratište;
  - Personalna asistencija; Tumačenje i prevođenje na znakovni jezik.
2. Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge;
  - Savjetovanje;
  - Terapiju;
  - Medijaciju;
  - SOS telefon.
3. Smještaj t.j. boravak korisnika (privremeni, povremeni i dugotrajni);
  - Na porodičnom smještaju-hraniteljstvu;
  - porodičnom smještaju;
  - Smještaj u ustanovi;
  - Smještaj u prihvatilištu-skloništu i u drugim vrstama smještaja.

Na osnovu Aktivnosti 1.1, odabrane su sljedeće usluge za izračunavanje cijene:

- **Pomoć u kući i**
- **Dnevni boravak.**

U Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ("Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019) stoji da se propisuju bliži uslovi za pružanje i korišćenje usluga, normativi i minimalni standardi usluga podrške za život u zajednici gdje spadaju i usluge **pomoć u kući i dnevni boravak**.

U tabeli koja slijedi dati su standardi iz naznačenog Pravilnika za pomoć u kući i dnevni boravak:

Pomoć u kući	Dnevni boravak
1) stručni radnici i saradnici za uslugu	1) stručni radnici i saradnici za uslugu
2) odgovarajući prostor	2) odgovarajući prostor
3) sigurno okruženje i	3) materijalni uslovi
4) razvoj potencijala korisnika i osnaživanje korisnika	4) obrok i održavanje lične higijene i higijene prostora 5) sigurno okruženje i 6) razvoj potencijala korisnika i osnaživanje korisnika

U nastavku navodimo više detalja za ove standarde kako bi lakše identifikovali elemente troškova za izračunavanje cijene usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori.

DETALJNIJI STANDARDI ZA USLUGU ZA POMOĆ U KUĆI

STRUČNI RADNICI I SARADNICI ZA USLUGU:

- Pružalac usluge pomoć u kući treba da ima jednog stručnog radnika za procjenu potreba korisnika i najmanje jednog saradnika na deset korisnika;
- Stručni radnik koordinira radom saradnika.

PROSTOR:

- Prostor treba da je u naseljenom mjestu, da ima priključak na električnu, vodovodnu, kanalizacionu i telefonsku mrežu i obezbijeđeno grijanje i provjetravanje.

SIGURNO OKRUŽENJE:

Izraditi procedure za:

- Način zaštite podataka o ličnosti korisnika;
- Postupanja po pritužbama korisnika.

RAZVOJ POTENCIJALA I OSNAŽIVANJE KORISNIKA

- Nabavku hrane, pomoć pri pripremi obroka i hranjenju;
- Pomoć pri kretanju;
- Pomoć pri održavanju lične higijene i higijene prostora;
- Pomoć pri grijanju prostora;
- Pomoć pri nabavci štampe i knjiga i plaćanju računa za električnu energiju, telefon, komunalije i sl;
- Posredovanje u obezbjeđivanju različitih vrsta usluga za održavanje stana i uređaja za domaćinstvo; i
- Nabavku ljekova i odvođenje na ljekarske preglede.

DETALNIJI STANDARDI ZA USLUGU DNEVNI BORAVAK:

STRUČNI RADNICI I SARADNICI ZA USLUGU:

- Za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju i mlade - do deset korisnika dva stručna radnika i jednog saradnika, a na svakih daljih pet korisnika jednog stručnog radnika, odnosno na svakih daljih deset korisnika jednog saradnika; Za djecu sa problemima u ponašanju - do deset korisnika dva stručna radnika, a na svakih daljih pet korisnika jednog stručnog radnika;
- Za odrasla i stara lica sa invaliditetom - do 30 korisnika jednog stručnog radnika, a na svakih daljih 20 korisnika jednog stručnog radnika, odnosno do deset korisnika dva saradnika.

PROSTOR:

- Prostor treba da je u naseljenom mjestu, da ima priključak na električnu, vodovodnu, kanalizacionu i telefonsku mrežu i obezbijeđeno grijanje i provjetravanje i podove od neklizajućeg materijala;
- Prostor treba da ima:
  - Dnevni boravak;
  - Radni prostor i kupatilo, odnosno toalet; i
  - Najmanje 5m² površine po korisniku.

MATERIJALNI USLOVI ZA USLUGU DNEVNI BORAVAK

- Potreban broj mjesta za sjedenje; televizor, pribor za društvene igre, opremu za obavljanje radno-okupacionih aktivnosti, zidni sat i kalendar;
- Kupatilo, odnosno toalet treba da budu opremljeni odgovarajućom opremom;
- Radni prostor treba da bude opremljen odgovarajućom opremom za zaposlene.

OBEZBJEĐIVANJE OBROKA I ODRŽAVANJE HIGIJENE

- Pružalac usluge dnevnog boravka korisniku obezbjeđuje najmanje jedan obrok dnevno, sredstva za održavanje lične higijene i pomoć pri održavanju lične higijene, oblačenju i svlačenju;
- Pružalac usluge održava higijenu prostora u kome se pruža usluga dnevni boravak;
- Korisnici, u skladu sa svojim sposobnostima, aktivno učestvuju u održavanju lične higijene i higijene prostora u kome se pruža usluga dnevni boravak.

SIGURNO OKRUŽENJE:

Izraditi procedure za:

- Primjenjeneophodnihmjerauciljusprječavanjakorisnikaodpovrjeđivanja,samopovrjeđivanja i nanošenja materijalne štete;
- Sigurnost i bezbjednost djece za vrijeme boravka u dnevnom boravku;
- Mjere i aktivnosti u slučaju incidentnih događaja koji mogu da ugroze bezbjednost i život

korisnika;

- Posjete i sprječavanje ulaska neovlašćenih lica;
- Način zaštite podataka o ličnosti korisnika, saglasno zakonu kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti; i
- Postupanje po pritužbama korisnika.

RAZVOJ POTENCIJALA I OSNAŽIVANJE KORISNIKA

Sprovoditi jednu ili više aktivnosti:

- Podršku u izgradnji i održavanju pozitivnih odnosa sa odraslim, starim licima i djecom;
- Organizovanje radno-okupacionih, odnosno edukativnih aktivnosti, koje podstiču razvoj novih znanja i vještina;
- Razvijanje metoda rada koji ohrabruju učestvovanje korisnika u aktivnostima u zajednici;
- Organizovanje slobodnog vremena u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika;
- Organizovanje prigodnih kulturno-zabavnih sadržaja u okviru dnevnog boravka;
- Podršku u socijalnoj inkluziji;
- Razvoj vještina za prepoznavanje i rješavanje problema;
- Razvoj komunikacionih vještina; i
- razvoj vještina i znanja potrebnih za život u zajednici.

U vezi sa **stručnim radnicima i saradnicima za uslugu** dostupno je više informacija u **Analizi minimalnih standarda usluga u sistemu socijalne i dječje zaštite Crne Gore** gdje se navodi da je u Pravilniku o bližim uslovima i standardima za obavljanje stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti, definisano da su:

Osnovni stručni poslovi:

- 1) Poslovi voditelja slučaja;
- 2) Poslovi stručnog radnika na materijalnim davanjima;
- 3) Poslovi stručnog radnika kod pružaoca usluga smještaja; i
- 4) Poslovi stručnog radnika kod pružaoca usluga za podršku za život u zajednici.

Specijalizovani poslovi:

- 1) Individualno i grupno savjetovanje i terapija;
- 2) Medijacija;
- 3) Procjena usvojilaca i pružalaca usluge porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja;
- 4) Drugi poslovi koji zahtijevaju specijalizovana znanja i vještine u cilju prevazilaženja kriznih situacija i unapređivanja porodičnih odnosa;
- 4) Drugi poslovi koji zahtijevaju specijalizovana znanja i vještine u cilju.

ZAKLJUČAK U VEZI SA ELEMENTIMA TROŠKOVA ZA IZRAČUNAVANJE CIJENA USLUGA U OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE U CRNOJ GORI

Imajući u vidu gore navedene standarde u Pravilniku, elementi troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori bi bili:

- Stručni radnici i stručni saradnici;
- Prostor;
- Materijalni uslovi za uslugu dnevni boravak;
- Obezbeđivanje obroka i održavanje higijene;
- Sigurno okruženje; i
- Razvoj potencijala i osnaživanje korisnika.

Pošto su **razvoj potencijala i osnaživanje korisnika** ustvari aktivnosti koje sprovode stručni radnici i stručni saradnici, to se uračunava kao **naknada za njihovo radno vrijeme**.

Materijalni uslovi za uslugu dnevni boravak, obezbjeđivanje obroka i održavanje higijene i sigurno okruženje su:

- Oprema, roba i usluga koje se obezbjeđuju za potrebe korisnika;
- Oprema, roba i usluga koje se obezbjeđuju za rad i aktivnosti stručnih radnika i stručnih saradnika.

Zbog toga, materijalni uslovi za uslugu dnevni boravak, obezbjeđivanje obroka i održavanje higijene i sigurno okruženje kategorizovaćemo kao **Robe i usluge**.

Onda imamo i prostor koji ćemo da posmatramo kao **nadoknadu za korišćenje prostora**. I na kraju imamo **nadoknadu za stručne radnike i stručne saradnike**.

Na osnovu svega navedenog, klasifikovaćemo elemente troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, prema ekonomskoj klasifikaciji troškova u javnim finansijama, kako je dato u tabeli koja slijedi.

ELEMENTI TROŠKOVA ZA IZRAČUNAVANJE CIJENA PRUŽANJA USLUGA U OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE U CRNOJ GORI	
Elementi troškova za izračunavanje cijena u smislu javnih finansija	Elementi troškova za izračunavanje cijena u smislu Pravilnika standarda
☐ Nadoknada za stručne radnike i stručne saradnike	☐ Izraditi procedure ☐ Razvoj potencijala i osnaživanje korisnika
☐ Roba i usluge	☐ Materijalni uslovi za uslugu dnevni boravak, obezbjeđivanje obroka i održavanje higijene i sigurno okruženje
☐ Nadoknada za zakup prostora	☐ Priklučak ☐ Sobe ☐ 5m2 po korisniku

Ovi elementi su osnova i ugrađuju se u Predlog-okvirnu metodologiju troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori koji je predstavljen u sljedećem poglavlju.

Predlog okvirne metodologije troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori

U ovom predlogu okvirne metodologije troškova za izračunavanje cijena pružanja usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori su definisani:

- Elementi;
- Metode i prepostavke;
- Prilagođavanje cijena;
- Vremensko ažuriranje cijena i metodologije.

Podaci potrebni za primjenu metodologije su jasno navedeni i u saglasnošću su sa zvaničnim statističkim izvorima u Crnoj Gori.

U nastavku je predlog okvirne metodologije.

Na osnovu člana 60 stav 2 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17 i 50/17), Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je

PRAVILNIK ZA

METODOLOGIJU UTVRĐIVANJA TROŠKOVA ZA IZRAČUNAVANJE CIJENE PRUŽANJA USLUGA IZ OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE U CRNOJ GORI

("Službeni list Crne Gore", br. XXX/20 od XX.XX.2020)

I. PREDMET

II. ČLAN 1.

Ovim pravilnikom propisuju se Metodologija utvrđivanja troškova za izračunavanje cijena pružanja usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite u zavisnosti od standarda i normativa za pružanja predmetne usluge.

Cijena pružanja usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite podrazumijeva troškove pružanja usluge iz oblasti socijalne i dječje zaštite koji se uzimaju kao elementi za izračunavanje cijena.

ČLAN 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- „**Korisnik usluge**“ je lice koje prima uslugu na osnovu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i na osnovu Pravilnika za pružanje usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite
- „**Troškovi usluge**“ su svi troškovi povezani sa pružanjem usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite i uzimaju se kao elementi za izračunavanje cijena pružanja usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite;
- „**Cijena usluge**“ su troškovi koje treba korisnik ili kupac usluga da plati, na osnovu ovog Pravilnika;
- „**Efektivni sati**“ su sati rada koji su direktno povezani za pružanje usluge korisniku u oblasti socijalne i dječje zaštite;
- „**Ljudski resursi**“ odnose se na kadar koji je uključen u proces pružanja usluge socijalne i dječje zaštite, koji se dijeli u četiri kategorije: i) administrativno-operativni, ii) stručni, iii) pomoćno-tehnički, iv) mobilna specijalizovana služba.

ČLAN 3.

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

III. ELEMENTI ZA IZRAČUNAVANJE CIJENA

ČLAN 4.

Troškovi pružanja usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite koji se uzimaju kao elementi za izračunavanje cijena uključuju:

- Nadoknadu za ljudski resursi;
- Robu i usluge;
- Nadoknadu za zakup prostora.

ČLAN 5.

Nadoknada za ljudske resurse kao element za izračunavanje cijena usluga odnosi se na bruto zaradu angažovanog osoblja izračunatu na osnovu broja i kvalifikacija osoblja prema standardima za pružanje usluge na osnovu Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti, zaefektivne sate rada.

ČLAN 6.

Roba i usluge kao elemenat za izračunavanje cijena usluga odnosi se na materijalne uslove, obezbjeđivanje obroka i održavanje higijene i sigurno okruženje, izračunato prema standardima usluga socijalne i dječje zaštite kao što je to predviđeno zasebnim pravilnicima.

ČLAN 7.

Nadoknada za prostor kao elemenat za izračunavanje cijena usluga odnosi se na cijenu zakupa prostora uvećanu za stopu poreza na dodatu vrijednost.

U cijenu zakupa prostora ulazi amortizacija prostora, te popravke i tekuće održavanje prostora.

Amortizacija se odnosi na prostor i opremu za ispunjavanje standarda za pružanja usluge na osnovu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i ostale regulative i izračunava se prema Pravilniku o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije za obveznike koji ostvaruju prihode od samostalne djelatnosti.

IV. METODA ZA IZRAČUNAVANJE CIJENA

ČLAN 8.

Metodologija izračunavanja cijena usluga socijalne i dječje zaštite zasniva se na prosječnim mjesечnim troškovima po korisniku. Jedinica za izračunavanje cijena može da bude i sat, dan, mjesec i utvrđuje se za svaku uslugu zasebno prema ovom Pravilniku.

Usluge socijalne i dječje zaštite plaćaju se za broj mjeseci u jednoj godini, za koji korisnik koristi uslugu socijalne i dječje zaštite od onoga ko pruža uslugu.

V. IZRAČUNAVANJE CIJENA USLUGA SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

ČLAN 9.

Ova metodologija važi za sljedeće usluge:

1. Podrška za život u zajednici;
  - dnevni boravak,
  - pomoć u kući,
  - stanovanje uz podršku,
  - svratište,
  - personalna asistencija,
  - tumačenje i prevođenje na znakovni jezik.
2. Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge;
  - savjetovanje,
  - terapiju,
  - medijaciju,
  - SOS telefon
3. Smještaj t.j. boravak korisnika (privremen, povremen i dugotrajni);
  - na porodičnom smještaju-hraniteljstvu,
  - porodičnom smještaju,
  - smještaj u ustanovi,

- smještaj u prihvatilištu-skloništu i u drugim vrstama smještaja

ČLAN 10.

Cijena usluga socijalne i dječje zaštite je utvrđena kao zbir troškova za pružanje usluga u zavisnosti od usluge socijalne i dječje zaštite i to prema sljedećim elementima:

- **Kategorija jedan.** Nadoknada za administrativno-operativne osoblje
  - Broj koordinatora prema broju korisnika usluga socijalne i dječje zaštite sa brojem efektivnih sati po korisniku/mjesečno zavisno od usluge i od standarda.
  - Cijena angažovanja administrativno-operativnog osoblja se izračunava prema posljednjem objavljenom godišnjem prosjeku za zaradu za Administrativne i pomoćne usluge (N-aktivnost) Uprave za statistiku Crne Gore.
- **Kategorija dva.** Nadoknada za stručno osoblje
  - Prema broju korisnika usluga socijalne i dječje zaštite sa brojem efektivnih sati po korisniku/mjesečno zavisno od usluge i od standarda.
  - Cijena angažovanja stručnog osoblja se izračunava prema posljednjem objavljenom godišnjem prosjeku za zaradu za Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (M-aktivnost) Uprave za statistiku Crne Gore.
- **Kategorija tri.** Nadoknada za pomoćno-tehničko osoblje
  - Prema broju korisnika usluga socijalne i dječje zaštite sa brojem efektivnih sati po korisniku/mjesečno zavisno od usluge i od standarda.
  - Cijena za pomoćno-tehničko osoblje se izračunava kao aritmetički prosjek prema posljednjem objavljenom godišnjem prosjeku za zaradu za Administrativne i pomoćne usluge (N-aktivnost) i usluge smještaja i ishrane (I-aktivnost) Uprave za statistiku Crne Gore.
- **Kategorija četiri.** Nadoknada za mobilnu specijalizovanu službu
  - Prema broju korisnika usluga socijalne i dječje zaštite sa brojem efektivnih sati po korisniku/mjesečno zavisno od usluge i od standarda.
  - Cijena za mobilnu specijalizovanu službu se izračunava prema posljednjem objavljenom godišnjem prosjeku za zaradu za Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (M-aktivnost) Uprave za statistiku Crne Gore.
- Za manji ili za veći broj sati angažovanja ljudskih resursa, mjesečna cijena po korisniku se izračunava množenjem efektivnih sati angažovanja ljudskih resursa sa izračunatom cijenom za jedan efektivan sat pružanja usluge.
- **Robe i usluge**
  - Putni troškovi za posjetu korisnika mjesečno za maksimalni broj km rastojanja u dva pravca
  - Ishrana, higijena, odjeća, obuća, zdravlje i osiguranje, novčana sredstva, obrazovne i radne aktivnosti i usluge rekreacije i zabave prema ličnoj potrošnji koju objavljuje Uprava za statistiku Crne Gore (posljednja dostupna Anketa o potrošnji domaćinstava, uz korekciju za stopu inflacije do dana utvrđivanja cijene usluge socijalne i dječje zaštite prema ovom Pravilniku). Upotrebljavaju se: hrana i bezalkoholna pića, odjeća i obuća, procenat od stanabine, vode i struje, zdravstvo, komunikacija, rekreacija i kultura, procenat od ostala dobra i usluga.

- Amortizacija prostora i opreme na osnovu važeće regulative za amortizaciju prostora i opreme. Za vrijednost prostora uzima se prosječna cijena gradnje za m² koju objavljuje Uprava za statistike Crne Gore i to kao prosjek za Crnu Goru.

ČLAN 11.

U zavisnosti od usluge, izračunata cijena usluga socijalne i dječje zaštite je zbir elemenata troškova za pružanje usluge.

ČLAN 12.

(ovaj član treba doraditi u odnosu na administrativni postupak Crne Gore i Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti)

Cijenu usluga socijalne i dječje zaštite utvrđuje Ministar na osnovu ove metodologije za izračunavanje cijena socijalnih usluga u zavisnosti od standarda i normativa za pružanje usluga.

VI. IZDAVANJE SAGLASNOSTI ZA CIJENU USLUGA SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

ČLAN 13.

Pružalac usluga socijalne i dječje zaštite podnosi zahtjev za licenciranje Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu, shodno propisima koji uređuju ovu oblast.

Korisnik socijalnih usluga podnosi zahtjev nadležnom centru za socijalni rad, za dobijanje saglasnosti za korištenje usluge socijalne i dječje zaštite.

Centar za socijalni rad izdaje rješenje korisniku usluge socijalne i dječje zaštite, u periodu ne dužem od 30 dana.

Centar za socijalni rad prati obim i kvalitet pružanja usluge socijalne i dječje zaštite prema korisniku prema standardima za usluge iz oblasti socijalne i dječje zaštite, i izdaje odobrenje za isplatu pružaocu usluge sa saglasnošću sa cijenom usluge.

VII. USAGLAŠAVANJE CIJENA

ČLAN 14.

Ministarstva rada i socijalnog staranja utvrđuje cijenu usluga socijalne i dječje zaštite jednom godišnje prema ovoj Metodologiji troškova za izračunavanje cijena pružanja usluge socijalne i dječje zaštite.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja objavljuje informaciju sa usaglašenom cijenom u roku ne dužem od 15 dana od usaglašavanja.

VIII. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

ČLAN 15.

...

ČLAN 16.

U periodu od 90 dana po donošenju metodologije, Ministarstvo propisuje detaljnje instrukcije za sprovođenje ove metodologije i nabavku pružanja socijalnih usluga prema utvrđenim cijenama.

IX. PRESTANAK VAŽENJA

ČLAN 17.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o XXXXX ("Službeni list CG", br. XX/XX i XX/XX).

X. STUPANJE NA SNAGU

ČLAN 18.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: XX-XXX/20-X